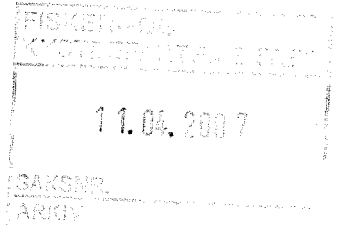

TROMS FYLKESKOMMUNE
Plan- og næringsetaten

Fiskeri- og Kystdepartementet
Postboks 8118 Dep

0032 OSLO

Deres ref.: 200700021- /AMV	Løpenr.: 8343/07	Saksbehandler: Kjetil Helstad	Dato: 10.04.2007
Vår ref.: 07/81-5	Arkiv: U40	Tlf. dir.innvalg: 77 78 81 94	
<i>Oppgis ved alle henv.</i>	SAKSARKIV		

**MELDING OM VEDTAK I FYLKESRÅDSSAK 79/07 - HØRING - RAPPORT
OM REKRUTTERINGS- OG ETABLERINGSORDNINGER FOR UNGDOM
TIL FISKEFLÅTEN: FRA UNGDOM TIL FISKER - FRA FISKER TIL
FARTØYEIER**

Fylkesrådet behandlet i møte 10.04.2007 sak 79/07. De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Fylkesrådet har behandlet rapporten "Fra ungdom til fisker - fra fisker til fartøyeier" Fiskeri- og Kystdepartementet har til høring med frist 11.04.2007.

Generelt

Det er positivt at det er satt i gang et arbeid med tanke på å styrke rekrutteringen til fiskeri- og havbruk. Ut fra den svært korte tiden som var stilt til rådighet og arbeidsgruppens sammensetning, har arbeidsgruppen avgrenset mandatet og i mindre grad gått inn på "hvordan det bør legges til rette for å få ungdom til å søke fag innen fiskeri og havbruk".

Som arbeidsgruppen påpeker, er søknaden til fiskeri og havbruksnæringen svært lav, og den har sunket betydelig. Dette har mange årsaker, som også er påpekt i rapporten. Det er svært positivt at arbeidsgruppen ser nødvendigheten av å tilby attraktive arbeidsplasser for å rekruttere ungdom til næringen. Vi tror også at det er svært viktig at næringen framstår samlet med et mangfold av muligheter for å nå ungdom. Arbeidsgruppen peker på muligheten for å opprette et nytt organ for rekruttering og kompetanseheving til hele fiskeri og havbruksnæringen.

Kampen om ungdom og arbeidskraft er hard, og forventes å bli hardere i årene som kommer. Andre bransjer har oppegående organisasjoner som arbeider tett opp mot utdanningssystemet og med rekruttering av ungdom. Fiskeri og havbruksnæringen kan

ikke vinne "kampen om ungdommen" uten å være tungt tilstede. Nedleggelse av Finko har medført en sterk svekkelse av næringens rolle i dette arbeidet. Fylkesrådet vil sterkt anbefale at det arbeides videre med dette på tvers av sektorene. Opplæringskontorene for fiskeri og havbruk må også stå sentralt i det videre arbeidet – de dekker hele kysten og er nøkkelen til å få læreplasser til dem som ønsker det.

Informasjons og rekrutteringsarbeid, samt ansvaret for å stille læreplasser til disposisjon og finansiere verdiskapingsåret i læretiden tilliger fiskerinæringen, på samme måte som det gjør for andre næringer. Styrket kompetanse i næringen gjennom at flere tar videregående opplæring vil etter fylkesrådets vurdering gi en bedre basis for FoU i næringen. Fylkesrådet vil på bakgrunn av dette peke på muligheten for fisker- og havbruksnæringen av å vurdere å kunne bruke en liten andel av næringens forskningsfond i finansiering av et eventuelt nytt fellesorgan tilsvarende Finko.

Arbeidsgruppen har sett på tiltak som kan bidra til tiltak som kan bidra til å få flere kvinner inn i næringen, men samtidig kan det neppe forventes å bli en stor andel kvinner innen fiske og fangst slik de antyder på 40% . Andelen bør kunne økes i forhold til i dag, dersom forholdene legges til rette for det. Utvalget anbefaler moderat kjønnskvoltering, men det må arbeides langsiktig og målrettet i næringen – ut fra et faktisk ønske om å øke kvinneandelen.

For næringens egen del burde en også arbeide for større etnisk mangfold, men slike tiltak må i størst mulig grad slik arbeidsgruppen anbefaler, gå gjennom generelle integreringstiltak for.

Troms fylkeskommune vil også anbefale at Fiskeridepartementet tar initiativ til at resten av mandatet - "hvordan det bør legges til rette for å få ungdom til å søke fag innen fiskeri og havbruk"- behandles i en gruppe med representanter for de ulike sektorene i hele fiskeri og havbruksnæringen og opplæringskontorene.

Forslag til rekrutteringsordninger som mannskap til fiskeflåten.

Til tross for at antall fartøy og fiskere er sterkt redusert de siste årene, er det behov for en viss rekruttering inn i næringen. Alderssammensetningen gjør at det vil være et økende behov i årene som kommer, og gruppen anslår et behov på 300 – 350 nye fiskere årlig. Dersom en anser videregående opplæring som en rekrutteringsarena, må hovedfokus rettes mot å rekruttere ungdom inn til videregående opplæring.

Arbeidsgruppen peker på en rekke tiltak og faktorer som næringen selv må ta tak i. Det er viktig at disse konkretiseres og jobbes videre med. Troms fylkeskommune vurderer dette primært som næringens eget ansvar.

Arbeidsgruppen definerer et viktig skille mellom rekruttering til mannskap/ inntreden i fiskeryrket og nyetablering. Næringen må selv ta stilling til hvordan etablering av nye fiskere i næringen skal foregå. Til begge grupper trengs det imidlertid motivert og kompetent ungdom, og en naturlig veg dit må etter hvert bli gjennom videregående opplæring.

Per i dag er det så få søkere til naturbruk og fiske og fangst at utdanningsmyndighetene ikke kan forventes å bekoste større skolefartøy, og som arbeidsgruppen selv sier vil de fort bli utdatert når det gjelder utstyr. Arbeidsgruppen foreslår større skolefartøy ved de 5 "fiskarfagskolene". Troms er ikke blant disse fylkene, og kan vanskelig se hvordan fartøy fra andre steder (relativt langt borte) skal kunne inngå i undervisningen på en

fornuftig måte. Fylkesrådet i Troms anbefaler derfor ikke ordningen med store opplæringsfartøy. Troms har et eget mindre fartøy som er godt egnet for å dekke behovet i undervisningen. Etter Fylkesrådets vurdering er det behov for små fartøy som kan brukes for å lære prinsipper for og bruk av ulike redskapstyper. Troms fylkeskommune ser det derfor som svært viktig at en opprettholder skolekvoter til de skolene som gir undervisning i blå retning på naturbruk. Øvrig nødvendig praksis med opplæring i flere redskapstyper osv bør gis på aktive fartøy i samarbeid med lokalt næringsliv for å få realistisk opplæring med ny teknologi og oppdatert utstyr til enhver tid. Nye læreplaner i kunnskapsløftet legger til rette for dette gjennom prosjekt til fordypning, og skoleeier vil legge til rette for at dette skal skje.

Fylkesrådet merker seg at arbeidsgruppen fortsatt peker på at opplæringen ikke er god nok. Næringsorganisasjonene har vært invitert til arbeidet med nye læreplaner, og har dermed hatt anledning til å påvirke dette. De nye læreplanene i kunnskapsløftet legger til rette for tett samarbeid mellom skole og næringsliv. Troms fylkeskommune ønsker næringen mer på banen for stadig å kunne forbedre tilbudet. Fylkesrådet støtter arbeidsgruppens forslag om at studier på andre utdanningsområder skal kunne gi grunnlag for studier vg2-nivå innen fiske og fangst. Dette må også gjelde for opptak til utdanning innen havbruk og fiskeindustri.

Det fins gode muligheter for voksne til å ta videregående opplæring innenfor dagens system og Troms fylkeskommune vil satse på økt bruk av realkompetansevurdering av voksne.

Skolemyndighetene i Troms ønsker å legge til rette sammen med næringen for en god opplæringsstruktur, men med så få søkere er det begrenset hvor mange skoler som kan tilby god opplæring i naturbruk med fiske og fangst. Økt rekruttering til videregående opplæring er derfor avgjørende også for opplæringsstrukturen.

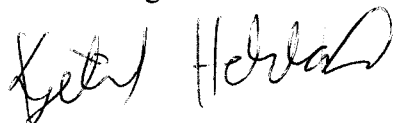
Det er næringen som har ansvar for læreplasser, og det er svært viktig at det finnes tilstrekkelige og gode læreplasser både for å sikre god videregående opplæring og for å lykkes med å rekruttere flere til videregående opplæring

Etablering som fartøyeier:

Fylkesrådet støtter flertallet i arbeidsgruppen sin anbefaling til finansieringsordning for ungdom under 30 år som vil etablere seg som fartøyeier med støtte til kjøp av kvoter på det ordinære kvotemarkedet. Dette er en ordning som omfatter rekruttering til de fleste fiskeri, selv om rekruttering i all hovedsak vil handle om rekruttering til fartøy under 11 meter som fisker torsk med konvensjonelle redskap nord for 62°N. En slik ordning stiller prinsipielle spørsmål ved at det offentlige først gir aktørene kvotene gratis, og så i ettertid brukes offentlig midler til å kjøpe tilbake rettigheter som så brukes til å rekruttere nye fartøyeiere. En slik finansieringsordning kan bidra til at ungdom etablere seg som fartøyeiere samtidig som at driftsgrunnlaget til de som allerede driver fiske, ikke svekkes. Det forutsettes at det stilles krav fagbrev for fiske eller tilsvarende til de som får offentlig støtte til å etablere seg som fartøyeiere dersom ordninga er ment spesielt for ungdom. Det må fortsatt vere mulig å komme inn i næringa uten fagbrev. Det forutsettes at det fra statlig hold blir avsatt tilstrekkelig med midler slik at ordningen blir realisert.

Fylkesrådet ser fram til de tiltakene FKD vil komme med som oppfølging av rapporten for å bidra til bedre rekruttering til fiskeri- og havbruksnæringen.

Med vennlig hilsen

Kjetil Helstad
Rådgiver

Kopi til:

Troms Fiskarfylking, Postboks 59 Sentrum, 9251 Tromsø

Norges Kystfiskarlag, 8380 Ramberg

Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening, Lanes Senter, 9291 Tromsø

Utdanningsetaten, her